

prekazanymi przez
dr. Bogdan Ziobkowski

1.07.104
18

7. Muzeum Pomorskie Archa i Etnografia
ul. Wolnościowa 1
81-000 Gdynia
tel. 56 16 25 12
KRS 00000
NIP 82 1090 1806 0000 0000 5002 0244

opr. Kosty int.
VIII 104

dr Bogdan Ziobkowski

Włocławek
ZWR-AK

87-800 Włocławek

Zawidzka Franciszka
z d. Markowska

YK: 827/2083 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Zaświadczenia Franciszka

J. K-827/2083 Som.

Wydziałek ZWL-AR

I./1. Relacja k. 2 5.1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 3 5.1-3

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 6 5.1-6

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora k. 1 5.1

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 2

VI. Fotografie dwa i kompozycji

1/11. Relacja

1. Życiorys - relacja Franciszki Zawadzkiej
z 10.06.1975r., kserokop. rękop. k. 2 s. 1-2

Życiorys

Urodziłam się dnia 30 września 1908 r. we Włocławku w rodzinie robotniczej z ojca Jana Markowskiego i matki Magdaleny z domu Osinskiej.

Po I wojnie ukończyłam szkołę powszechną 6 klas.

W 1918 roku zmarł mój ojciec i do roku 1928 pomagałam matce w wykonywaniu rodzinstwa.

W 1929 r. wyszłam za mąż i zamieszkałam się domem i wykonywałam dzieci, których było troje. W 1939 r.

moja została przywołana do wojska, a ja zostałam z dziećmi jako ich opiekunka, pracowałam prywatnie.

Do organizacji należałam od 1940 r. byłam w H.K. jako łącznik na miasto Włocławek i powiat.

Przenosiłam meloniki i gazetki w domu szeptem ukrywałam tych co tego potrzebowali. W marcu 1944 roku w czasie

ogólnego aresztowania zostałam zabrana przez gestapo.

Włocławku przebywałam 6 tygodni w śledztwie, następnie zostałam przewieziona do Łodzi na ul. Golaniską

i tam podpisałam oświadczenie o koncentracji do końca wojny / taka była procedura w Łodzi / zostałam

wykwieczona do obozu koncentracji w Ravensbrück, gdzie przebywałam do końca wojny. W marcu 1945 r. zostałam

wyzwolona przez wojska radzieckie w czasie ewakuacji w miejscowości Melk. Do Włocławka wróciłam

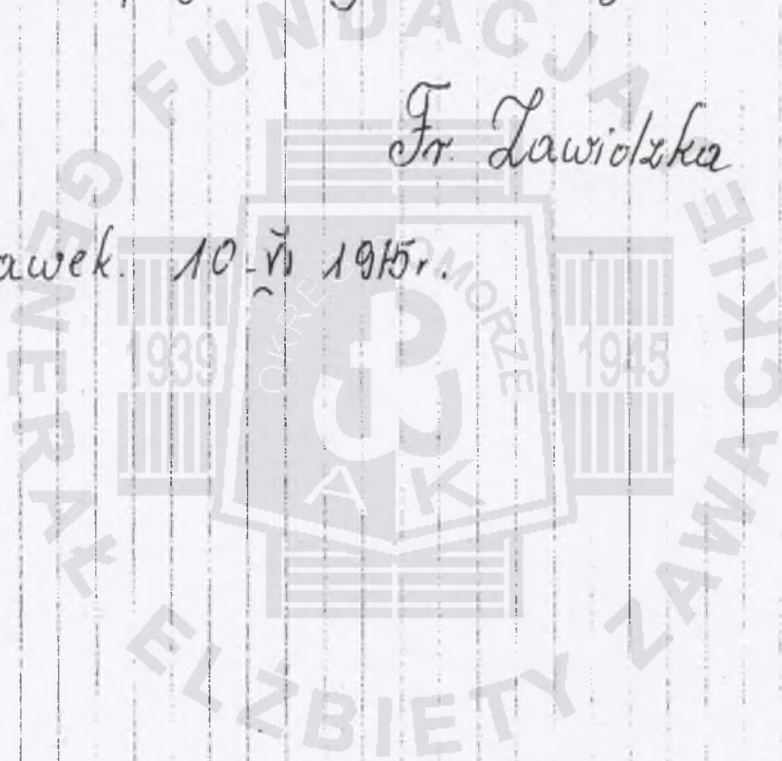
w 1945 r. Zapisalam się do Związku Byłych Kierowników Politycznych obwodu ZBoWiD

Pracy im. gen. Świerczewskiego obecną „Włoskór”;
pracowałam do roku 1966. Po zawale serca
paszłam na rentę, a następnie na emeryturę.

Do dnia dzisiejszego mieszkam we
Włoszanku przy ul. J. Krasickiego 29.

Fr. Zawiolka

Włoszawek. 10-ty 1915r.

1/2. Dokumenty dotyczące relatora.
Zawidzka Franciszka

1. Pisma Międzynarodowego Biura
Poszukiwań z 14.03.1973, kserokop.
2 oryg. w j. niemieckim

k. 2 s. 1-2

2. Mniejszościowe tłumaczenie
wyciągu dokumentu dotyczącego
pobytu Franciszki Zawidzkiej w
obozie koncentracyjnym, kserokop. k. 1 s. 3

SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES
INTERNATIONAL TRACING SERVICE
INTERNATIONALER SUCHDIENST

D - 3548 AROlsen

Tel. (05691) 637 - Telegr.-Adr. ITS Arolsen

GK

Arolsen, den 14. März 1973

Frau
Franciszka Zawidzka

W Ł O C Ł A W E K
ul. J. Krasickiego 29
Polen

Unser Zeichen
(bitte angeben)
T/D - 1008546

Ihre Schreiben vom
10.11.1972 und 4.12.1972

Betrifft: Ihren Antrag

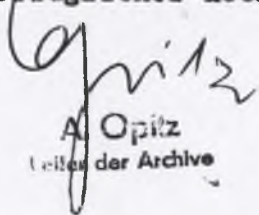
Sehr geehrte Frau Zawidzka!

Unter Bezugnahme auf Ihre obenangeführten Schreiben teilen wir Ihnen mit, daß an Hand Ihrer Angaben eine Überprüfung des uns zur Verfügung stehenden Dokumentenmaterials durchgeführt wurde.

Als Ergebnis dieser Ermittlungen übersenden wir Ihnen in der Anlage einen Dokumentenaussug, der alle hier vorhandenen Angaben über Ihre Inhaftierung enthält.

Wir hoffen, Ihnen mit der Übersendung des Dokumentenaussuges geholfen zu haben und verbleiben

mit vorzüglicher Hochachtung

A. Opitz
Leiter der Archive

Anlage: 1

SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES
INTERNATIONAL TRACING SERVICE
INTERNATIONALER SUCHDIENST

D - 3548 AROLSEN

Tel. (05691) 637 - Telegr.-Adr. ITS Arolsen

EXTRAIT DE DOCUMENTS

EXCERPT FROM DOCUMENTS

DOKUMENTEN-AUSZUG

Votre Réf.
Your Ref.
Ihr Az. - - - - -

Notre Réf.
Our Ref.
Unser Az.

T/D - 1008546

Nom Name ZAWIDZKA ----- Prénoms First names Franciszka ----- Nationalité Nationality polnisch -----
Date de naissance Date of birth 30.9.1908 ----- Lieu de naissance Place of birth nicht angeführt ----- Profession Profession nicht angeführt -----
Geburtsdatum Geburtsort ----- Beruf -----
Noms des parents Parents' names nicht angeführt ----- Religion Religion nicht angeführt -----
Dernière adresse connue Last permanent residence nicht angeführt -----
Zuletzt bekannter ständiger Wohnsitz -----
Arrêté le Arrested on nicht angeführt ----- à in in nicht angeführt ----- par by durch nicht angeführt -----
Verhaftet am -----
Est entré au camp de concentration Entered concentration camp Ravensbrück ----- No. de détenu Prisoner's No. 78155 -----
Wurde eingeliefert in das Konz.-Lager ----- Häftlingsnummer -----
le on 13. Oktober 1944 ----- venant de coming from von nicht angeführt ----- par by durch nicht angeführt -----
am -----
Catégorie, ou raison donnée pour l'incarcération Category, or reason given for incarceration "polit." (*politisch) -----
Kategorie, oder Grund für die Inhaftierung -----
Transféré Transferred nicht angeführt -----
Oberstellt -----
Dernière mention dans la documentation des CC Last entry in CC-records keine weiteren Informationen -----
Letzte Eintragung in KL-Unterlagen -----

Remarques Remarks keine -----
Bemerkungen -----

Documents consultés Records consulted Zugangsliste des Konzentrationslagers Ravensbrück -----
Geprüfte Unterlagen -----

Expédié à Dispatched to Frau Franciszka Zawidzka
Abgesandt an WŁOCŁAWEK

Arolsen, den 14. März 1973

A. de COCATRIX

A. OPITZ

MIEDZYNARODOWE BIURO POSZUKIWAN

D. 3548 A r o l s e n

WYCIAG DOKUMENTU

Wasz znak -----Nasz znak -- T/D - 1008546 -----
 Nazwisko -- Zawidzka ----- Imię -- Franciszka -----
 Przynależność Państwowa -- Polska -- Data urodzenia -- 30.9.1908 ----
 Miejsce urodzenia -- nie podano -- zawód -- nie podano -----
 Nazwisko rodziców -- nie podano -- wyznanie -- nie podano -----
 ostatnie stałe miejsce zamieszkania -- nie podano -----
 aresztowany dnia -- nie podano -- w -- nie podano -----
 przez -- nie podano -- dostarczony do Obozu Koncentr. -- Ravensbruck-
 Nr. aresztowanego -- 78155 ----- dnia -- 13. października 1944 -----
 przez -- /od/ -- nie podano -- przez -- nie podano -----
 powód aresztowania -- polityczny -----
 dostarczony -- nie podano -----
 ostatnie notowania w obozie Koncentr. /podkładki/ żadnych dalszych --
 informacji -----
 Uwagi -- żadne -----
 Zbadane podkładki -- lista dostawy Obozu Koncentrac. Ravensbruck ----
 Przesłano do Pani Franciszki Zawidzkiej Włocławek -----
 ----- A r o l s e n, dnia 14. Marca 1973. ----

/-/ A.de COCARIX
Dyrektor

/-/ O P I T Z
Chef Archiwum

Zygmunt Ostrowski
 TŁUMACZ PRZYSIĘGLY
 języka niemieckiego
 ul. Kilińskiego nr 7 - tel. 235-27
 87-800 WŁOCŁAWEK

Zygmunt Ostrowski
 L. dr. 11/76.

1/3. Inne materiały dokumentacyjne:
Zawiolenie Francuskie

1. Deklaracja ośminkowa Pol. Kr. Władimira
"Politycznych Hitlerowskich Władzi i Obozów
Koncentracyjnych z 25.06.1948r., kserokop. k. 2 s. 1-2
oryg.
2. Kserokopia "arkusza uzupełniającego
dokumenty" ośminkowej komisji
z BoWiD z 14.05.1975r. k. 4 s. 3-6

13914

**POLSKI ZWIĄZEK
CZŁONKÓW POLITYCZNYCH HITLEROWSKICH WIEZIEŃ
I OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH**

No. leg. człouk. 55487

DEKLARACJA CZŁONKOWSKA

o przyjęcie mnie w poczet członków Związku. Podzielam całkowicie zosa-
dy, wyrażone w Statucie Związku. Zobowiązuję się być czynnym członkiem organizacji
i ściśle wypełniać zarządzenia władz Związku.

1. Nazwisko Zawidzka imię Franciszka.
- Dla mężatek nazwisko panięskie Markowska
- Imiona rodziców Jan i Magdalena 25534
- Data urodzenia 30.9. 1908 r. miejsce urodzenia Włocławek
- Stan cywilny wdowa. zawód Klejarka
- Wykształcenie 7 - Klus. Szk. Pow.
- Miejsce zamieszkania do chwili aresztowania Włocławek Długa N. 29
- Czy brał udział w pracy konspiracyjnej (udział w org.) Jako goniec w organizacji
Armii Krajowej na terenie Włocławka,
- Data aresztowania i miejsce 30-III. 1944 Włocławek Długa 29.
- Podród aresztowania: a) z łapanki Przynależność Do Orga. A. K.
- b) zakładnicy -- " --
- c) przynależność do organ. konspirac. Armii Krajowej
- " ---
- d) inne -- " --
- Nazwisko pod którym został aresztowany Zawidzka
- W jakich obozach, więzieniach przebywał i w jakim czasie Od 30. III Do 15.V. -44r. Włocł.
i 15.V. Do 12.X- Łódz. Od 12X-~~31~~ 44r. Rawenzbryk
- Numer, względnie numery więźnia w obozie 78155 Rawenzbryk
- " ---
13. Data wyjścia z obozu na wolność 2. V. 1945 r.
14. Data powrotu do kraju 30 V. 1945 r.
15. Łączny czas pozbawienia wolności 14 Miesiący.
16. Czy brał udział w pracach konspirac., samopomocowych, na terenie obozu, gdzie, w jakim czasie

17. Świadczenie stwierdzający pobyt w obozie czy więzieniu:

- Nazwisko i imię Siwkowa Jolina N. T. l. 78144
Miejsce zamieszkania Wieniec Zdrój pow. wrocławski
- Nazwisko i imię Krzesinska Maria N. T. l. 78100.
Miejsce zamieszkania XXXXXXXXXX Niezawa

18. Obecne miejsce pracy F-a Bohm.

19. Obecne miejsce zamieszkania wrocławsk Długa 29.

20. Deklaruję składkę miesięczną złotych Obowiązuja

Prawdziwość powyższego stwierdzenia
własnoręcznym podpisem

Pr. Zawadzka
podpis

Wrocławsk. dnia 25 6. 194 8 r.

Członkowie wprowadzający:

- Jarosław Porembka nr ob. 7628 ct 266*
- Stefan Krowalski nr ob. 107167 nr 109 2809*

Przyjaci

Decyzje zarządu:

Przebieg w Czarnym
Migolant 3

Orzeczenie Komisji Weryfikacyjnej Kolegi

we Wrocławiu kwalifikuje kol. do wzięcia w poczet członków Polskiego Związku B. W. P. H. W. i O. K.

Sekretarz
Labo

Przewodniczący
Leszek
10 VIII

Orzeczenie Komisji Weryfikacyjnej Okręgu

Weryfikacji nie stawia się przeszkód

Bydgoszcz, *2 IX 48*
Sekretarz *Humbert* Przewodniczący *48*

Orzeczenie Głównej Komisji Weryfikacyjnej:

Decyzja Zarządu Głównego;

ODDZIAŁ ZBoWiD w Wrocław
KOŁO ZBoWiD w 14 4 Wrocław
Nr legitymacji ZBoWiD 055487

Do użytku wewnętrznego

NR EWIDENCYJNY 13914

ARKUSZ UZUPEŁNIAJĄCY DOKUMENTY

członka zwyczajnego Związku Bajowników o Wolność i Demokrację

1. Numer dowodu osobistego PH 2482873 wydanego przez LM. MO Wrocław
2. Nazwisko i imię Karłowiczka Franciszka
3. Imię ojca Jan
4. Imię matki Wacława
5. Nazwisko rodowe matki Wilkowa
6. Nazwisko panienskie dla mężatek Markowska
7. Data urodzenia 30.09.1908
8. Miejsce urodzenia Wrocław
9. Powiat Wrocław
10. Województwo Wrocławskie
11. Obecny adres zamieszkania, nr kodu Wrocław ul. Bratysławskiego 29. 87-800
12. Stan cywilny Samotny
13. Wykształcenie podstawowe
14. Nazwa wyższej uczelni _____
15. St. naukowy _____
16. Stopień wojskowy _____
17. Kto nadał _____
18. Kto weryfikował _____
19. Przynależność partyjna bez partynia
20. Data wstąpienia _____
21. Główne źródło utrzymania (nazwa zakładu pracy, instytucji, warsztatu rzemieślniczego, wielkość gospodarstwa indywidualnego, emerytura, renta lub bez stałego źródła utrzymania) emerytura
22. Miejsce pracy: aktualne stanowisko służbowe i wysokość poborów, dochodowość roczna z warsztatu rzemieślniczego lub gospodarstwa rolnego – zarobek netto: _____
23. Wysokość otrzymywanej emerytury 1376.- zł
24. Charakter otrzymywanej renty i jej wysokość:
 - a) renta inwalidzka – wysokość _____ zł
 - b) renta wojenna inwalidzka – wysokość _____ zł
 - oraz połowa renty za pracę – wysokość _____ zł
 - c) renta za pracę oraz połowa renty wojennej – wysokość razem _____ zł
 - d) renta rodzinna – wysokość _____ zł
 - e) renta za zdane gospodarstwo wspólna z małżonką _____ zł
 - oraz połowa renty wojennej – wysokość _____ zł
 - f) renta wyjątkowa przyznana na wniosek ZG ZBoWiD lub Urzędu do Spraw Kombatantów – wysokość _____ zł
 - g) renta specjalna – wysokość _____ zł
 - h) dodatek pielęgnacyjny – wysokość _____ zł
 - i) dodatek „za bezradność” – wysokość _____ zł
25. Data przyznania grupy inwalidzkiej 14. VIII 1966
 - a) z ogólnego stanu zdrowia (jaka grupa) 1 grupa
 - b) wojenna lub wojskowa (jaka grupa) _____
26. Data wstąpienia do Związku Inwalidów Wojennych lub ZOŻ _____
27. Deklaracja składki członkowskiej ZBoWiD w wysokości (tędy – – – – –) _____

28. Stan rodziny (ilość osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe):

Nazwisko i imię osób pozostających na wspólnym gospodarstwie	Stosunek pokrewieństwa	Data urodzenia	Wysokość zarobków
<i>Krzysztof Sawicki</i>	<i>syn</i>	<i>6.10.1909</i>	<i>126%</i>

reutz

29. Przynależność do partii politycznych, organizacji społecznych i związkowych do 1939 r. (gdzie, w jakim okresie, pełnione funkcje, represje za działalność społeczno-polityczną).

30. Przynależność do partii politycznych, organizacji społecznych i związkowych w czasie okupacji (gdzie, w jakim okresie, pełnione funkcje. W jakich okolicznościach nastąpiło aresztowanie przez władze hitlerowskie: osadzenie w obozie koncentracyjnym, więzieniu lub innym miejscu odosobnienia)

AK Teren Lwów i powiatu Lwów w latach 1940-1944
- 1 czerwca powiatu Lwów i powiatu - aresztowana w
marcu 1944 przez Gestapo w Łodzi, w maju 1944 osadzona w obozie w Łodzi, w październiku 1944
osadzona w obozie koncentracyjnym w Ravensbrück.

31. Udział w ruchu partyzanckim (konspiracyjnym) w latach 1939-1945 w kraju i za granicą (Nazwa Oddziału, stopień i stanowisko gdzie i kiedy brał udział w walkach i akcjach. Rany i kontuzje, kto i gdzie leczył. Gdzie i kiedy oraz wobec jakich władz PRL ujawnił swoją działalność partyzancką lub konspiracyjną)

wal. 1940 w oddziale AK na powiat i Lwów Lwów
na stanowisku Łowicki. Po powrocie z obozu w maju 1945
zagroził on N. Krawczyku - komunistą Karolowi Krawczyku
o wyłączeniu z 13 KP we Lwówce.

35. Podkreśl podwójną kreską w arkuszu uzupełniającym swoje statutowe kryterium walki zbrojnej w oparciu o które przyjęto Cię do ZBoWiD. Inne kryteria podkreśl kreską pojedynczą.

1. b. uczestnik WSR Październikowej	17. b. partyzant jugosłowiański
2. b. powstaniec śląski	18. b. partyzant francuski
3. b. powstaniec wielkopolski	19. b. żołnierz I Armii WP
4. b. działacz niepodległościowy	20. b. żołnierz II Armii WP
5. b. członek KPP	21. b. żołnierz PSZ na Zachodzie
6. b. członek PPS	22. <u>b. więzień obozu koncentracyjnego</u>
7. b. członek (jakich) _____	23. <u>b. więzień innych katowni</u>
organiz. chłop., młodzieżowych	24. b. żołnierz walk z reakcyjnym
8. b. uczestnik walk w obronie	podziemiem (LWP, KBW, MO i SB,
Rep. Hiszpanii	ORMO)
9. b. członek „Zw. Pol. w Niemczech”	25. b. partyzant „Gryf Pomorski”
10. b. uczestnik wojny obr. 1939	26. b. konspirator PAL
11. b. żołnierz Armii Radziec.	27. b. uczestnik innych grup oporu
12. b. żołnierz państw koalicji	28. b. organiz. tajnego nauczania
antyhitlerowskiej	29. b. członek Zw. Patriotów Polskich
13. b. partyzant GL i AL	30. b. uczestnik walk o cytadelę pozn.
14. b. partyzant BCh	31. b. marynarz floty handlowej
15. b. partyzant radziecki	z lat 1939 – 1945
16. <u>b. partyzant AK</u>	32. b. konspirator PAP
	33. b. więzień obozu Potulice

36. Jeśli wymieniles w arkuszu nowe okoliczności udziału w walce zbrojnej z lat 1939 – 1945, których nie podałeś wstępując do ZBoWiD – to czy masz na te nowe okoliczności stosowne dokumenty lub świadków?

37. Czy prosisz Zarząd Okręgu – Okręgową Komisję Weryfikacyjną ZBoWiD o zweryfikowanie podanych przez Ciebie nowych okoliczności (dokumentów i świadków o udziale w walce zbrojnej?) Jeśli tak, to krótko sprecyzuj o co prosisz Zarząd Okręgu i Okręgową Komisję Weryfikacyjną ZBoWiD?

38. Czy deklarujesz abonowanie Tygodnika ZBoWiD „Za Wolność i Lud”.
Jeśli tak – to od kiedy? _____

Czytelny podpis ankietera przyjmującego
lub pomagającego wypełnić arkusz

Podpis wypełniającego arkusz uzupełniający

Wysocinski L.

Data

14.05.1975. Fr. Zawin

39. Decyzja Okręgowej Komisji Weryfikacyjnej Zarządu Okręgu ZBoWiD w Bydgoszczy na temat prośby-prośb zgłoszonych w punkcie 37 arkusza _____

III/1. Materiały dotyczące rodziny robotnika Zawidskiego
Franciszka :

1. Podanie Bronisława Zawidskiego do
prezydenta Włocławka w sprawie przyjęcia
do pracy, kserokop. rkp. - bob.

l. 1 s. 1

Dł
Pana Prezydenta m. Włocławka
w Włocławku.

Kawicki Bronisław
Włocławek ul. Długa nr. 29.

Podanie.

Uprzejmie proszę Pana Prezydenta
o łaskawą przyjęcie mnie na stanowisko inkasenta
podatku sebalbnego, pobieranego na rzecz Skarbu
Państwa od rzemieślników w Raczu Miejskiej.

Jestem żonaty mam na ubrzmianiu
dwie i trzy dzieci. Mam lat 32, wyznania tryństwa
katolickiego. Posiadam wykształcenie, 6 klas gim.
Matematyczno-Przyrodniczego w Bydgoszy, oraz
ukonczony Państwony Szkoły Handlowej w Włocławku.
Jestem pionoznikiem rezerwy i posiadam obywatel
stwo polskie. Jednocześnie nadmieniam, iż od
kilku lat pracuje jako poborca podatku obrotowego
z ramienia Urzędu Skarbowego w Raczu Miejskiej.
Referencji udzielić o mnie mogą, p. Karczewik T
Urzędu Skarbowego, oraz p. Dy. Szby Przemysłowej
Lazarewicz Jan.

Jeszcze raz zwracam się z uprzejmą prośbą
do Pana Prezydenta o łaskawą przyjęcie mnie
na stanowisko inkasenta, gdyż w przeciwnym razie
ja i moja rodzina znajdziemy się naprawdę w przybraniu

T: X - 827/2083 Pom.

Włocławek,

Lawidalska Franciszka

V. Słoty informacyjne

k. 2

Zawidka Franciszka

Obc. Wrocław
2 W2- PK 1

zob. Ziobkowski B., Lujawski
Ligach Polityzno-Literacki i...,
Torun 2006, s. 118-119

Ms. XI'14

Lawieńska Franciszka

Włocławek
242-AR 2

zob. Lubiński B., Polska
Podziemia na Strykach...
Toruń 2008, s. 199, 224, 236, 238,
239, 247.

Wł. XI'14

Zawiodzka Franiszka

